

APRILL 2015

ERRS TEATAJA

**29. aprillil on
rahvusvaheline tantsupäev**

Tartumaa VIII talvine tantsupidu

**Tantsitavam
Mees 2015
on Ivar Lett**

**III Tallinna talvine
tantsupäev**

**Merike Hallik: "Rahvakultuur
on minus
geenidega sees"**

**ERRSi üldkogu
toimub 25. aprillil**

**ERRS
TEATAJA**

TOIMETAJA
Robert Hein

KUJUNDAJA
Henry Semmel

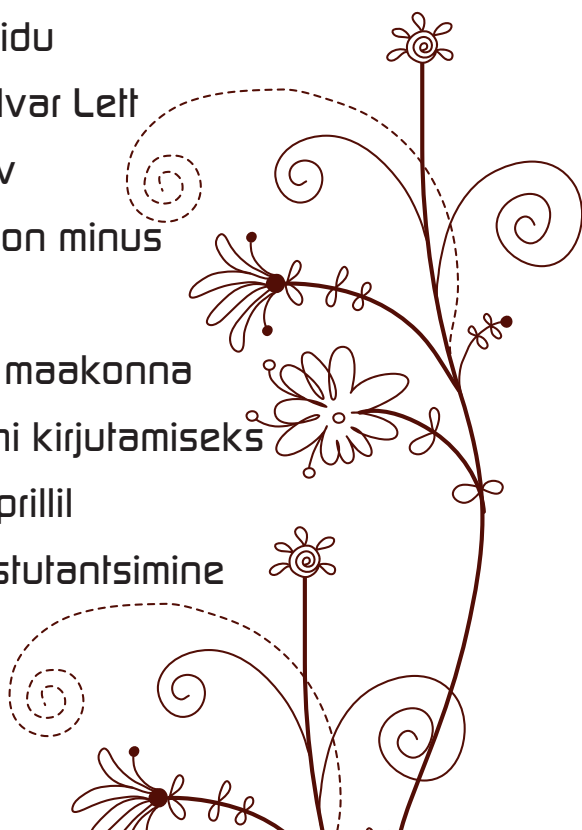
VÄLJAANDJA
EESTI RAHVATANTSU JA
RAHVAMUUSIKA SELTS

Kaastööd ja ettepanekud
oodatud aadressile teataja@errs.ee

Kujunduses kasutatud graafilised elemendid Freepik.com

Sisukord

- 3** 29. aprillil on rahvusvaheline tantsupäev
- 4** Tartumaa VIII talvine tantsupidu
- 8** Tantsitavam Mees 2015 on Ivar Lett
- 9** III Tallinna talvine tantsupäev
- 10** Merike Hallik: "Rahvakultuur on minus geenidega sees"
- 13** Ideekavandi konkurss Tartu maakonna tantsupeo 2016 stsenaariumi kirjutamiseks
- 14** ERRSi üldkogu toimub 25. aprillil
- 15** III Heljo Talmeti tantsude võistutantsimine
- 16** Palju õnne

29. aprill on rahvuvaheline TANTSUPÄEV!

Nagu viimastel aastatel on juba omamoodi traditsiooniks kujunenud, saab ka sel aastal rahvusvahelist tantsupäeva tähistada meeleoluka ühistantsimisega.

Kui eelmisel, liikumisaastal, oli tantsijatel võimalus tantsida ühiselt jooksupolkat, siis sel korral kutsume kõiki tantsusõpru üles tantsima Kihnu saarelt pärit „Kolmõpuari“.

Mida teha, et ühistantsimisest osa saada?

1. Keerake **29. aprillil kell 13.10** oma raadio Vikerraadio laienepikkusele.
2. Võtke oma sõbrad töö juurest, rühmakaaslased või miks mitte ka terve pere tantsupõrandale ning tantsige rõõmu ja lustiga. Tantsule ei ole keelatud kutsuda ka võhivõõraid.
3. Kindlasti filmige oma tantsu ning laadige see YouTube keskkonda. Video nimeks palume panna „Rahvusvaheline tantsupäev 2015 - TANTSIVA KOLLEKTIIVI NIMI“.
4. Lingi oma videost palume saata ka aadressile errs@errs.ee.

Te tahaksite hirmsasti tantsida, aga teil puudub täpne arusaam, milline võiks see „Kolmõpuari“ ikkagi välja näha. ERRSi töötakas meeskond on seekord tantsusaalis kokku saanud ning näitavad teile rõõmuga omapoolset versiooni, milline võib üks „Kolmõpuari“ välja näha.

YouTube

<http://youtu.be/SBpcA7W6lhk>

SÜNDMUS

Fotod: Rein Toom

Tartumaa VIII talvine tantsupidu

Märtsikuu alguses toimus Tartus A.Le Coq spordihoones Tartumaa VIII talvinetantsupidu, millest võtsid osa maakonna kõik rahvatantsukollektiivide liigid alates lasterühmadest ja lõpetades memmede rühmadega.

Kuidas sündis talvine tantsupidu?

Juba seitse aastat tagasi otsustati Kambjas toimunud Tartumaa talvine tantsupidu tuua Tartusse ning anda sellele rahvatantsukontserdile suurem maht. Alguses oli tantsupidu mõeldud rohkem tantsijate endi jaoks, ilma suurema publikuta ning peamiselt üles ehitatud seltskonnatantsudele. „2012. aastal sai loodud tervet maakonda ja linna ühendav Tartumaa Rahvatantsujuhtide Liit (TRL), kelle eestvedamisel toimus 2013. aasta suvehakul Raadi mõisapargis Tartumaa tantsupidu „PÜHA“, siis otsustas TRL hakata korraldama ka ühiselt tervet piirkonda hõlmavat talvist tantsupidu,“ räägib pealavastaja Uve Saar.

Seekordne kontserdi kava sündis liigijuhtide ja nende assistentide ühistööna. „Minul, kui kunstilisel juhil, oli pea igale liigile välja mõeldud vähemalt üks tants ja sinna hakkasid liigijuhid ise tantsu juurde mõtlema. Kogu kava järjekorra ehitasime samuti ühiselt üles. Keegi ei soleerinud - see oli imeline koostöö imeliste inimestega,“ lisab Saar. Talvisel

tantsupeol ei olnud kindlat teemat, millest tantsude valikul või korraldamisel lähtuti. Kuna peo päevaks valiti 8.märts, siis sellest lähtuvalt pühendati pidu õrnama soo esindajatele ja tehti kummardus naistele.

Talvise ja suvise tantsupeo erinevus

Suvise peo tantsud ei erine talvise peo tantsudest millegi poolest. „Kui talvist pidu korraldada õues, siis seavad repertuaarile kõige suuremad piirangud ilm, pinnas ja libedus ehk väljas saab hästi tantsida selliseid tantsu, mis on oma sammut ja koreograafialt lihtsad,“ lausub Saar ning selgitab, et soov oli teha päris ehtne tantsupidu, kuhu mahuks piisavalt ka publikut. Seega oli selge, et tuleb leida üks suur ruum, kuhu pea 1600-pealine tantsurahvas ära mahuks.

Kindlasti eristus seekordne tantsupidu ka selle poolest, et enamik liigijuhtidest olid sel korral noored tantsujuhid, kelle kõrval assistentidena figureerisid staažikamad tantsuõpetajad. „Lõpuks ometi sai Helju Mikkeli nimeline Tartumaa rah-

vatantsupreemia ja ka vastloodud noore tantsujuhi preemia üle antud tantsijate ees,“ lausub Saar.

Preemiate saajad

„Minu tee tantsumaailmas sai alguse 1986. aastal, kui alustasin õpinguid Tallinna Pedagoogilise Instituudi kultuuriteaduskonnas tantsujuhi erialal. Õpingutega paralleelselt hakkasin tegema tutvust rahvatantsuga tantsides rahvatantsuansambli Kuljus,“ räägib Helju Mikkeli nimelise Tartumaa rahvatantsupreemia saanud Anita Kreen. Ta selgitab, et tema jaoks tähendab preemia saamine eelkõige väga suurt tunnustust ja kindlasti tänuvõlga oma tublidele tantsijatele, kes on vabariiklikul tasemel silma paistnud. „Nagu Uve Saar preemiat välja kuulutas lisas, on oluline see, et keegi süstiks lastesse rahvatantsupisikut ja just nendega olen ma viimased 25 aastat tegelema,“

neist 17 aastat Tartus,“ ütleb Kreen.

Teine preemia anti noorele tantsujuhile Marius Aavele, kes jäi žüriile silma tänu suurele pühendumisele ja kirele rahvatantsu vastu. „Tore žest, et märgatakse ka neid, kes on alles oma tantsujuhi teekonna alguses. Ma olen rahvatantsuga tegelema alates esimesest klassist, mis teeb kokku 21 aastat,“ lausub Marius Aave. Kui noor tantsujuht mõtleb tulevikku peale, siis on ta kindel, et rahvatants uueneb ajaga, sest uued tegijad toovad uusi suundi. „Loodan, et juurte juurest ei minda liiga kaugele ning vanu traditsioone ja väärtusi hoitakse au sees. Rahvatants on muutumas järjest populaarse-

maks ning loodan, et see tendents jätkub ka tulevikus,“ räägib Aave.

Mõlemad preemiata saajad on ühel meel, et talvine tantsupidu oli väga tore ning vajalik ettevõtmine. „Organisatoorne pool oli hästi korraldatud. Meeskonnatöö toimus - nii vähese ajaga ja nii kitsastes tingimustes suudeti palju ära teha. Lisaks oli tantsude valik väga mitmekesine,“ arvab Aave. Samuti arutleb Anita Kreen, et põhjalikult läbi töötatud

liikumised ning tantsude hingestatus paistis kenasti jõudvat publikuni, mis väljendus tantsupeo teise etenduse aplausides. „Olles rääkinud peo vaatajatega, töid peokülalised välja asjaolu, et tantsupidu oli pealtvaataja jaoks nauditav, rühmade peale- ja mahatulekud olid kiired ning orgaanilised. Eesmärk esitada tantsupidu etendusena töötas selle peo puhul suurepäraselt. Au ja kiitus kõikidele korraldamisega seotud asjaosalistele,“ lisab ta.

Fotod: Rein Toom

Tantsitavam Mees 2015 on IVAR LETT

8. märtsil toimus Tallinnas Sõltumatu Tantsu Laval meeste tantsupeo soolotantsija konkurs, lõppvooru pääses eelvaliku teel viis tööd. Tantsitavam Mees tantsib meeste tantsupeol tegelaskuju, kelle nimi on Päiksesõnn.

Konkursi Eesti Tantsitavam Mees 2015 viieliikmeline žürii valis välja “Parima tantsuesituse eripreemia”, mille said tantsuloome eest Ivar Lett ja Juhan Kanemägi. “Parima tantsutunde preemia” sai Priit Bergert Astrid Väizene loodud koreograafiaga ja “Parima keha valdamise preemia” sai Indrek Hirsnik enda loodud koreograafiaga. Äramärkimist leidsid ka Indrek Variku ja Robin Gieleni esitatud tööd.

Žüriisse kuulusid meeste tantsupeo üldjuht-pealavastaja Maie Orav, liigijuhid

Linda Pihu ja Helena-Mariana Reimann ning viis aastat Tantsivama Mehe tiitlit kandnud Priit Liiu. Žürii esimees oli sel korral tuntud tantsija ja koreograaf Ülo Vilimaa.

Žürii otsusel valiti välja meeste tantsupeo soolotantsu esitaja Ivar Lett, kellega “Päiksesõnni” tantsu lavastab tantsupeole koos C-rühmade noormeestega Helena-Mariana Reimann.

Fotod: Janek Metsallik

Tallinna talvine tantsupäev

27. veebruaril toimus juba järjekorras kolmas Tallinna talvine tantsupäev. Selleks puhuks kogunesid talvised tantsujalad Nõmme raudteejaama, et üheskoos üks meeleolukas tantsupidu maha pidada. Ja kuigi lumega olid sel talvel lood nagu nad olid, siis see ei ole mingiks takistuseks. Tantsupidu nimega „Suusabaasis on tantsupidu“ toimus vaatamata sellele, et ümberringi hakkas silma pigem hilissügisele omane värvide mäng. Lisaks rahvatantsudele olid kavas ka lõbusad seltskondlikud mängud, mis kõigil tuju veelgi tõstsid.

Toredat tantsupäeva jäävad meenutama mõnusad fotod.

Merike Hallik: „Rahvakultuur on minus geenidega sees“

Intervjueeris Kerli Kivistu

ERRSi Teatajas on mitmel korral varem ilmunud põnevad lood erinevate maakondade rahvakultuurispetsialistidega. Seekord püüdsime kinni Harjumaa rahvakultuurispetsialisti Merike Halliku, kes oli lahkelt nõus meile oma tegemistest rääkima.

Millal tundsite esimest korda, et rahvakultuuri edendamine on see, mis teid kogu hingest paelub?

Aastal 2002, kui Mustamäel endise kino „Kaja“ renoveerimise järel oli loodud Kultuurikeskus Kaja. Sinna vajati sisulise töö koordinaatorit ja üllatusena kutsus mind ühel päeval toonane direktor Ülo Luht sellele tööle. Lisaks olin pikalt töötanud peale Tallinna Riikliku Konservatooriumi lõpetamist õpetaja ja huvijuhina erinevates Tallinna koolides. Huvi pakkumise vastu tekkis just tänu Ülo Luhtile, sest

olin kuulnud/näinud, et ta on tollase TPI, nüüdse TTÜ tantsuansambli Kuljus looja ja tantsupidude üldjuht. Tundus karismaatiline inimene.

Miks on oluline Eestis rahvakultuuri edendada?

Rahvakultuur on minus geenidega sees. Kõikidel suguvõsa sündmustel, mis varasest lapsepõlvest meenuvad, olid aukohal rahvalaulud ja mälestuste rääkimised. Minu vanavanemate talu asus Paju lahingu toimumiskohast 300 meetri kaugusel Valga

maakonnas. Minu lähisugulane oli Paju lahingu kangelasjuht Julius Kuperjanov, kelle hauda alati Tartus Raadil külastan. Minu noorus möödus Eesti kõige lõunapoolsemas piirilinnas Valgas, kus üle minnes kohalikele tuntud nn „Konnaojast“,

oluline koondada rahvakultuuri valdkonnas tegutsevaid koorijuhte, muusikaõpetajaid, rahvatantsu- ja rahvamuusikujuhte, puhkpillijuhte ning kultuurijuhte ühisesse inforuumi. Prioriteediks on see, et kõik saaksid õigel ajal teada infot

Vaimse kultuuripärandi sissekannete valdkonnas tuleb tõsta aktiivsust nii muuseumide töötajate kui kultuurivaldkonna töötajate seas.

sattusid Lätti, Valka linna. Minu lapsepõlv on möödunud eesti-läti segakeelses keskkonnas. Olen tänaseni säilitanud mõned elementaarsed lätikeelsed väljendid: „mis maksab“, „elagu 1. mai“, „rahvaste sõprus“, „loll poiss“, „jäätis“ jne. Kuna olen pärit Eesti äärealalt, pean enda südameasjaks hoida Eesti äärealade

maakondlikest ühisüritustest, koolitustest, teistes maakondadest toimuvatest suurüritustest ja üleriigilistest sündmustest. Kindlasti projektitaotluste esitamise võimalustest Harjumaa Omavalitsuste Liidule, Rahvakultuuri Keskusele, Eesti Kultuurkapitalile ja teistele institutsioonidele.

Rahvakultuur on minus geenidega sees. Kõikidel suguvõsa sündmustel, mis varasest lapsepõlvest meenuvad, olid aukohal rahvalaulud ja mälestuste rääkimised.

rahvakultuuri, osaleda sündmustel ja olla toeks võimaluste piires.

Rahvakultuurispetsialisti töö maakonnas on väga mitmekeesine ning tööülesandeid on palju. Mis on teie enda jaoks hetkel kõige suuremaks südameasjaks? Töötan Rahvakultuuri Keskuses Harju maakonna rahvakultuurispetsialistina 1. veebruarist 2003. Harju maakonnas, kui suurima elanikearvuga maakonnas, on

Rahvakultuuriga tegeledes on väga oluline jätkusuutlikus. Millised on need traditsioonid Harju maakonnas, mis on teie arvates kõige olulisemad? Esimese prioriteedina on Harju maakonnas laulu- ja tantsupeod. Kahjuks on see nii suure osalejate arvuga sündmus, et laulu- ja tantsupidu ei õnnestu korraldada igal aastal. Peame seda sündmust pikalt ette valmistama ja selleks raha koguma mitu aastat. Eelmine Hajumaa

Laulu- ja Tantsupidu „Ajamustrid“ toimus 1. juunil 2013. aastal Keila Lauluväljakul, kus osales rekordarv lauljaid, tantsijaid ja pillimängijaid, keda oli kokku kaugelt üle 3000. Järgmine Harjumaa laulu- ja tantsupidu on planeeritud aastal 2018 ja ettevalmistused juba käivad.

Missugused on hetkel teie maakonna kõige suuremad mure- ja rõõmukohad?

Maakonnas on ainult rõõmu, sest leidub professionaalseid korraldajaid/koostööpartnereid, kes on rahvakultuurispetsialisti koostööpartneriteks ja entusiastlikult, järjepidevalt juba aastaid viivad kõrgtasemel läbi maakondlikke ühisüritusi. Näiteks harrastusteatri teatrite festivale, Harjumaa laululapse lõppvoorusid, memme-taadi lustipidusid, koolinoorte vokaalansamblike festivale, mudilas- ja

pingeliste olukordadega?

Pingelisi olukordi ei ole. Meil on Harju maakonnas tugevad rahvakultuuri keskseksid: Koorijuhtide ja Muusikaõpetajate Harjumaa Ühendus, Rahvatantsu- ja Rahvamuusikajuhtide Harjumaa Ühendus, Harjumaa Kultuurikorraldajate Liit, kelle juhatuste liikmetel on pädevust sellest valdkonnas. Alati võtan nendega koos vastu strateegilisi otsuseid. Rahvakultuurispetsialisti ülesanne on olla koordinaator ja koostööpartner, sestap toetun ma alati maakonna tipptasemel asjatundjatele. Koostöös peitub jõud!

Mis te arvate, milline laul teid ennast kõige paremini iseloomustab?

Olen lõpetanud Tallinna Riikliku Konseervatooriumi koorijuhtimise ja muusikaõpetuse erialal, sellega seoses on mu süda

Kuna olen pärit Eesti äärealalt, pean enda südameasjaks hoida Eesti äärealade rahvakultuuri, osaleda sündmustel ja olla toeks võimaluste piires.

lastekooride laulupäevi ja osalemisi suurüritustel, puhk-, keel ja sümfoniaorkestrite esinemisi, kultuurijuhtide täiendkoolitusi ja osalemisi üleriigilistel ettevõtmistel, Harjumaa käsitöölisele pakutud ettevõtmistel. Mure on praegu väike: vaimse kultuuripärandi sissekannete valdkonnas tuleb tõsta aktiivsust nii muuseumide töötajate kui kultuurivaldkonna töötajate seas.

Rahvakultuurispetsialisti töös on väga paljud asjad vaja detailideni läbi mõelda. Kuidas tulete toime

koorimuusikale valla. Aga midagi pole mul ka popmuusika vastu. Ikka meenub aeg-ajalt laul Kuldse Trio repertuaarist „Kes ei tööta, see ei söö“.

Millal tõi viimati teie töö silmadesse rõõmupisarad?

Viimastel kümnenditel toob alati mu südamesse liigutuse ja silmisse pisara Peep Sarapiku „Ta lendab mesipuu poole“, kas siis laulu- ja tantsupeo kuraatorina või lihtsalt seda laulu kuulates.

Tartumaa
Rahvatantsu-
juhtide Liit
kuulutab
välja

Ideekavandi konkurss Tartu maakonna tantsupeo 2016 stsenaariumi kirjutamiseks

Tartumaa tantsupidu on üks meie oma rahvakultuuri pidu, osa meie oma Tartu maakonna identiteedist ja jutustab lugu meie pärimusest. Peo toimumise ajaks on planeeritud juuni 2016. a.

Konkursi töödelt oodatakse peo läbiva teema väljatoomist ja kontseptuaalset kirjeldust vähemalt ühel A4 leheküljel. Konkursil võib osaleda individuaalselt või meeskonnana. Kontseptsioonis võib olla välja toodud pealavastaja kandidaat koos assistentidega.

Kontseptsioon peab silmas pidama järgmisi osalejaid:

- rahvatantsijaid koolikollektiividest täiskasvanuteni hõlmates kõiki rahvatantsurühmade liike (ca 1500 rahvatantsijat Tartu maakonnas).
- vastavalt lavastaja nägemusele laiendada tantsupeo osalejaskonda ka teiste rahvakultuurikollektiivide liikidega (koorid, rahvamuusikud, puhkpill jm).

Märgusõnaga varustatud võistlustööd palume esitada kinnises ümbrikus märgusõnaga „2016 tantsupidu“ hiljemalt 30. aprilliks 2015. a aadressil Tartu maavalitus, Riia 15, TARTU, 51010 või saata digitaalselt allkirjastatuna trl.tegijad@gmail.com

Võitnud töö autoril on tahtmise korral võimalus oma stsenaariumi järgi lavastada pidu. Peo korraldajaks on Tartumaa Rahvatantsujuhtide Liit, kes korralduse jaoks moodustab toimkonna koos projektijuhiga.

Informatsioon: TRL i juhatuse liige Uve Saar uve.saar@htg.tartu.ee

ERRSi üldkogu toimub 25. aprillil

Meil on hea meel teada anda, et järgmine ERRSi üldkogu toimub 25. aprillil 2015 algusega kell 11.00 Eesti Rahvusraamatukogus (Tõnismägi 2 / Endla 3, Väike konverentsisaal)

Üldkogu päevakorrapunktid on:

1. Majandusaasta aruanne 2014
 - 1.1. tegevusaruanne
 - 1.2. finantsaruanne
2. 2017.a noortepeost
3. Tantsuväljaku arengust
4. Muud küsimused

Lisamaterjalid saadame
Teile hiljemalt nädal enne
üldkogu toimumist.

Kvoorumi kindlustamine

Lähtudes üldkogu kvoorumi nõuetest ja tuginedes mittetulundusühingute seadusele on igal liikmel, kes mõjuval põhjusel ei saa üldkogust osa võtta, õigus delegeerida oma hääl kirjalikult mõnele teisele üldkogul osalevale ERRSi liikmele. Volitusel peab olema volitaja allkiri (võib saata ka digitaalselt allkirjastatuna). Volituse leiate ERRSi koduleheküljelt www.errs.ee

Koosolekule registreerimine

Palume Teid oma osavõtust/mitteosalemisest teatada või saata allkirjastatud volitus hiljemalt 17. aprilliks 2015 aadressile errs@errs.ee

III Heljo Talmeti tantsude võistutantsimine

Segarahvatantsurühm „West“ kutsub kõiki 19. aprillil järjekorras kolmandale Heljo Talmeti tantsude võisutantsimisele Haapsalu Kultuurikeskusesse.

Tallinnas sündinud Heljo Talmet sattus Haapsallu sõjakeerises. Rahvatantsuga hakkas ta tegelema pärast sõda, kui Ullo Toomi eestvedamisel 1946. a tantsujuhtidele seminare korraldati. Lisaks mitme tantsurühma asutamisele pani ta aluse ka „Lääne Kaluri“ varietee-etendustele. Ta lõi aktiivselt kaasa maakonna tantsupidude korraldamisel ja oli ka suurel tantsupeol üldjuhi assistent.

Heljo Talmeti tantsuloomingusse kuulub 5 tantsu, millest tuntuimad on 1955. a segarühmadele loodud „Läki tantsule“ ja 1956. a naisrühmadele loodud „Kalurineid“. Tema tantse on tantsitud kokku viiel koolinoorte- ja üldtantsupeol Tallinnas.

Segarahvatantsurühma „West“ algatusel toimus 2009. a sügisel Heljo Talmeti tantsude I võistutantsimine. Ennekõike on korraldajate eesmärk rahvatantsutraditsioonide elavdamine ja Heljo Talmeti tantsuloomingu tutvustamine. Ühtlasi teeme tänukummarduse rühma asutajale, andekale ja säravale isiksusele, kes

on andnud märkimisväärse panuse Läänemaa kultuurielu edendamisse.

Esimesel võistutantsimisel võtsid mõõtu 9 rahvatantsurühma nii Läänemaalt, Saaremaalt, Harjumaalt, kui ka Pärnust ja Tallinnast.

Teisel Heljo Talmeti tantsude võistutantsimisel 2012. a oli osalejaid kokku 12 tantsurühma Läänemaalt, Harjumaalt, Tallinnast, Tartust ja Pärnust.

Olete oodatud osalema Heljo Talmeti tantsude III võistutantsimisel **pühapäeval, 19. aprillil 2015. a kell 14.00 Haapsalu Kultuurikeskuses.**

Teeme ühiselt ajalugu!

Info ja registreerimine: talmetitantsud.com/uf.com/ või <https://www.facebook.com/events/564046747066173/>

Täiendav info: Vaido tel 5661 6070 või rtrwest@gmail.com

Sünnipäevalapsed aprillis

Kaia Tuhkur	03.04.1970	45
Krista Lember	03.04.1965	50
Tii Kadalipp	05.04.1960	55
Helgi Taelma	08.04.1960	55
Kristina Maria Heinsalu	10.04.1985	30
Sirje Vinni	12.04.1950	65
Ene Saaber	14.04.1955	60
Lille-Astra Arraste	15.04.1933	82
Maarika Rosenberg	16.04.1965	50
Sirje Pallo	17.04.1970	45
Ilka Tomingas	18.04.1924	91
Silvia Sööt	18.04.1934	81
Märt Agu	19.04.1980	35
Maarika Isotamm	22.04.1970	45
Madli Teller	25.04.1985	30
Liilia Veber	29.04.1955	60
Astrid Nõlvak	30.04.1980	35